

Inhoudsopgave

pagina

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Leerplicht, kwalificatieplicht en Doorstroompunt	3
Verzuim	3
Definitie thuiszitter en risicoleerling	4
Vrijstellingen	5
Tabel verzuimzaken	6
Tabel behandelzaken	7
Tabel percentages behandelzaken	8
Tabel verzuimmeldingen naar soort onderwijs	9
Tabel vrijstellingen	10
Tabel risicoleerlingen	11
Tabel processen-verbaal/Halt-verwijzing	12
Resultaten	13
Doorstroompunt 18 t/m 23 jaar	14
Outreachende aanpak	14
Landelijke en regionale cijfers 2022-2023	14
Ongediplomeerde uitstroom naar werk	15
Doorstroompunt 2026	15
Regionaal vsv-programma Zuid-Holland Oost	16
Bijeenkomsten en netwerken	17
Voorlichting scholen en externe partners	18
Opleiding	18
Ontwikkelingen en aandachtspunten	19
Slotwoord	20

Inleiding

Voor u ligt het leerplicht jaarverslag van bureau leerlingzaken schooljaar 2023 - 2024. Dit jaarverslag geeft inzage in de activiteiten met betrekking tot de leerplicht en geeft de cijfers van het schooljaar weer. Ter vergelijking zijn ook gegevens van het schooljaar 2022 - 2023 vermeld. In de tabellen zijn de cijfers per gemeente voor de leerplicht en kwalificatieplicht in één oogopslag te vinden.

Ook dit schooljaar stond de aanpak van spijbelen en verzuim in onze werkzaamheden centraal. De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor nog steeds goed te vinden.

Het aantal leerplichtige- en kwalificatieplichtige leerlingen die zich als vluchtelingen vanuit het buitenland gevestigd hebben in Nederland zijn dit verslagjaar wederom toegenomen. Hierbij is intensief contact geweest met het onderwijsveld en de betreffende gemeenten en andere instanties.

Het totaal aantal behandelzaken van leerplicht en kwalificatieplicht is gestegen van 3001 in het schooljaar 2022-2023 naar 3132 in schooljaar 2023-2024. Deze stijging is toe te schrijven aan autonome ontwikkelingen waaronder de nawerking van Covid-19 en de stijging van het aantal bemiddelingen in het primair- en voortgezet onderwijs.

Ook is in het verslagjaar een stijging te zien van het aantal verzuimmeldingen ten opzichte van het schooljaar 2022-2023.

Ook in het afgelopen schooljaar hebben de ketenpartners de medewerkers van bureau leerlingzaken goed weten te vinden. Bureau leerlingzaken beschikt over gegevens van de jongeren in onze regio van 4-23 jaar. In een sluitende aanpak om jongeren weer terug naar school te begeleiden is de beschikbaarheid van deze informatie essentieel en wordt bureau leerlingzaken gezien als de spreekwoordelijke "spin in het web".

Bureau leerlingzaken werkt volgens de visie:

"Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat. Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen bureau leerlingzaken en de scholen van cruciaal belang. De leerplichtambtenaar is immers afhankelijk van tijdige verzuimmeldingen door school. Een snelle en adequate reactie op schoolverzuim door leerplicht verkleint de kans op voortijdige schooluitval. Bureau leerlingzaken staat bij de uitoefening van haar activiteiten een (pro)actieve werkwijze voor en werkt, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, graag als partner met scholen en andere partijen samen".

Leerplicht, kwalificatieplicht en Doorstroompunt

In de Leerplichtwet wordt gewaarborgd dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs mee kunnen doen. Het doel van de Leerplichtwet is dat jongeren de kennis en vaardigheden krijgen die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven.

Volledige leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Mocht een leerling op zijn 18^e verjaardag nog geen startkwalificatie hebben behaald dan wordt hij/zij tot het bereiken van de leeftijd van 23 jaar verder gevolgd door het Doorstroompunt (zie paragraaf over Doorstroompunt). Het Doorstroompunt is de nieuwe naam van het voormalige Regionaal meld- en Coördinatiepunt (RMC)

Bureau leerlingzaken voert de leerplicht (5 - 16-jarigen) uit voor de gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen.

De kwalificatieplicht (16 en 17-jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.

Het Doorstroompunt (18 tot 23-jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten: Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen en Zuidplas.

Verzuim

Schoolverzuim is volgens de Leerplichtwet onder te verdelen in relatief verzuim en absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige jongere is ingeschreven bij een onderwijsinstelling maar geen onderwijs volgt, zonder dat daarvoor op grond van de Leerplichtwet vrijstelling is gegeven.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in luxe verzuim en signaalverzuim.

Van luxe verzuim is sprake wanneer er verzuim is voor extra vakantie buiten de schoolvakanties, zonder dat hiervoor door de directeur van de school vrijstelling is verleend.

Van signaalverzuim is sprake als een jongere structureel te laat komt en/of lessen verzuimt. Dit schoolverzuim heeft vaak te maken met gezinsproblematiek en/of sociaal emotionele problemen van de leerling.

De directeur van de school is verplicht om bij verzuim, van in totaal zestien uren les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken, direct melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft. De directeur mag het verzuim ook eerder melden, bijvoorbeeld indien er zorg om een leerling is.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer de leerplichtige jongere (veelal tijdelijk) niet is ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. Absoluut verzuim kwam in het verslagjaar niet voor.

Definitie thuiszitter en risicoleerling

Thuiszitter

Een leerling die langer dan 4 weken vrijwel continue (richtlijn 90%) ongeoorloofd verzuimt, geen vrijstelling heeft en geen startkwalificatie heeft, of niet staat ingeschreven op een school.

De reden hiervoor is:

- Leerling wil niet naar school;
- Ouders sturen hun kind niet naar school;
- Geen overeenstemming ouders/school over passende onderwijsplek;
- Leerling heeft geen schoolinschrijving (absoluut verzuim).

Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft ontvangen is dus geen thuiszitter. Leerplichtigen kunnen om verschillende redenen (tijdelijk) worden vrijgesteld van de leerplicht. Ouders moeten bij de leerplichtambtenaar een beroep doen op een vrijstelling.

Risicoleerling

- Een leerling die gedurende 4 weken structureel* geoorloofd verzuimt wegens medisch of psychische omstandigheden. (artikel 11d LPW)
- Leerling (deels) geschorst (artikel 11c LPW);
- Leertijdvermindering heeft (artikel 12 WEC)

*Structureel= wekelijks terugkerend verzuim op vaste momenten.

Er zijn leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn, meer dan 4 weken. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties.

Vrijstelling leerplicht / schoolbezoek

De Leerplichtwet kent de volgende vrijstellingsgronden:

- Art 3a: vervangende leerplicht 14 jaar en ouder.
- Art 3b: vervangende leerplicht laatste schooljaar na twaalf schooljaren of na het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.
- Art.5 onder a: de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.
- Art 5 onder b: de ouders overwegende bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs op alle scholen of instellingen binnen redelijke afstand van de woning.
- Art 5 onder c: de in Nederland ingeschreven jongere als leerling van een in het buitenland gevestigde instelling van onderwijs staat ingeschreven en deze instelling geregeld bezoekt.
- Art 11 onder g: de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.
- Art 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.
- Gedoogbeslissing: wordt incidenteel verleend aan kwalificatieplichtige jongeren bij dreigend schoolverzuim die een verkeerde studiekeuze hebben gemaakt. Hierbij moet voldaan worden aan twee voorwaarden:
  1. De jongere heeft een arbeidsovereenkomst voor de rest van het schooljaar;
  2. Er is een inschrijving voor het volgende schooljaar.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verzuimzaken in het schooljaar 2023-2024 zijn onderverdeeld in signaalverzuim, luxe verzuim en absoluut verzuim.

Totaal verzuimzaken 2023-2024 Leerplicht / kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Totaal relatief verzuim	Absoluut verzuim	Totaal LP+KP 2023-2024	Totaal LP+KP 2022-2023
		signaal	luxe				
Bodegraven-Reeuwijk	LP	110	20	130	0	130	84
	KP	115	0	115	0	115	77
Gouda	LP	352	21	373	0	373	226
	KP	317	1	318	0	318	360
Krimpenerwaard	LP	196	29	225	0	225	126
	KP	208	1	209	0	209	183
Waddinxveen	LP	118	18	136	0	136	96
	KP	84	1	85	0	85	124
Zuidplas	KP	147	0	147	0	147	168
verhuisd	LP	29	1*	30	0	30	25
	KP	16	0	16	0	16	38
Totaal leerplicht		805	89	894	0	894	557
Totaal kwalificatieplicht		887	3	890	0	890	950
Totaal bureau leerlingzaken		1692	92	1784	0	1784	1507

* Waddinxveen

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelingen weergegeven. Het betreft hier naast de verzuimzaken tevens de bemiddelingen en vrijstellingen.

Totaal behandelingen 2023-2024 Leerplicht/kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Absoluut verzuim	Bemiddeling	Vrijstelling	Behandelingen 2023-2024	Behandelingen 2022-2023
		signaal	luxe					
Bodegraven-Reeuwijk	LP	110	20	6	167	18	321	283
	KP	115	0	7	30	10	162	124
Gouda	LP	349	21	5	303	47	725	612
	KP	317	1	17	70	22	427	489
Krimpenerwaard	LP	196	29	4	278	42	549	334
	KP	208	1	13	43	19	284	274
Waddinxveen	LP	118	18	9	146	17	308	233
	KP	84	1	7	24	17	133	184
Zuidplas	LP	147	0	19	87	22	275	286
	KP	147	0	19	87	22	275	286
Verhuisd	LP	29	1	15	52	14	111	128
	KP	16	0	4	12	1	33	54
Totaal leerplicht		715	82	39	946	138	2014	1590
Totaal kwalificatieplicht		887	3	67	266	91	1314	1411
Totaal bureau leerlingzaken		1602	85	106	1212	229	3328	3001

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelzaken in procenten weergegeven.

Totaal behandelzaken 2023-2024 Leerplicht/kwalificatieplicht		Totaal		Percentage behandelzaken		Totaal	Percentage verzuimzaken	
		Leerlingen	Behandelzaken 2023-2024	2023-2024	2022-2023	Verzuimzaken 2023-2024	2023-2024	2022-2023
Bodegraven-Reeuwijk	LP	4.697	321	6,83%	6,11%	130	2,77%	1,81%
	KP	863	162	18,77%	13,84%	115	13,33%	8,59%
Gouda	LP	8.689	725	8,34%	7,03%	373	4,29%	2,60%
	KP	1.685	427	25,34%	28,06%	318	18,87%	20,65%
Krimpenerwaard	LP	7.065	549	7,77%	4,69%	225	3,18%	1,77%
	KP	1.369	284	20,75%	19,46%	209	15,56%	13,00%
Waddinxveen	LP	4.474	308	6,88%	5,32%	136	3,04%	2,29%
	KP	696	133	19,11%	25,27%	85	12,21%	17,03%
Zuidplas	KP	1.150	275	23,91%	26,02%	147	12,78%	15,29%
verhuisd	LP		111			30		
	KP		33			16		
Totaal leerplicht		24.925	2014	8,08%	6,41%	894	3,59%	2,26%
Totaal kwalificatieplicht		5.763	1314	22,80%	24,02%	890	15,44%	16,17%
Totaal bureau leerlingzaken		30.688	3328	10,84%	7,84%	1784	5,81%	4,94%

Aantal leerplichtige leerlingen per peildatum 01-01-2024

Verzuim komt relatief weinig voor. 3,59% van de leerplichtige leerlingen (5-16-jarigen) wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar.

Voor de kwalificatieplichtige (16 en 17-jarigen) jongeren geldt dat 15,44% wordt gemeld bij de kwalificatieambtenaar.

Als gekeken wordt naar het aantal behandelzaken dan zijn deze percentages hoger namelijk 8,08% voor de leerplichtige leerlingen en 22,8% voor de kwalificatieplichtige jongeren. Dit komt omdat bij behandelzaken naast verzuimzaken ook bemiddelingen en vrijstellingen worden meegeteld.

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve verzuimmeldingen onderverdeeld naar het soort onderwijs.

Totaal verzuimzaken naar soort onderwijs 2023-2024 leerplicht/kwalificatieplicht		Basisonderwijs	Voortgezet Onderwijs	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs	Onbekend	2023-2024	Totaal aantal verzuimmeldingen 2022-2023
Bodegraven-Reeuwijk	LP	30	82	4	14	0	130	84
	KP	0	10	3	102	0	115	77
Gouda	LP	45	282	23	23	0	373	226
	KP	0	59	4	255	0	318	360
Krimpenerwaard	LP	24	184	4	13	0	225	126
	KP	0	86	3	119	1	209	183
Waddinxveen	LP	25	93	4	14	0	136	96
	KP	0	12	0	73	0	85	124
Zuidplas	LP							
	KP	0	27	1	119	0	147	168
Verhuisd	LP	10	18	2	0	0	30	25
	KP	0	3	2	11	0	16	38
Totaal leerplicht		134	659	37	64	0	894	557
Totaal kwalificatieplicht		0	197	13	679	1	890	950
Totaal leerplicht/kwalificatieplicht		134	856	50	743	1	1784	1507

Er is dit verslagjaar een stijging van het aantal verzuimzaken zichtbaar van 277. Oorzaken hiervan kunnen zijn de wachtlijsten in de jeugdzorg waardoor problematiek verergert of ontoereikend aangepakt kan worden, betere registratie van verzuim door de scholen en/of nawerking van de corona pandemie.

In onderstaande tabel is het aantal afgegeven vrijstellingen onderverdeeld naar soort vrijstelling.

Vrijstellingen									Totaal	Totaal
									2023-2024	2022-2023
2023-2024		art. 3a of b	art. 5 onder a	art. 5 onder b	art. 5 onder c	11 onder g	art. 15	gedoog	2023-2024	2022-2023
Bodegraven-Reeuwijk	LP	2	5	6	2	0	0	2	17	11
	KP	0	2	0	1	0	0	5	8	7
Gouda	LP	6	21	7	3	2	2	1	42	47
	KP	0	2	1	1	0	3	12	19	22
Krimpenerwaard	LP	2	9	16	5	0	1	2	35	28
	KP	0	3	1	0	0	6	8	18	16
Waddinxveen	LP	2	9	1	1	0	0	1	14	9
	KP	0	3	0	1	0	2	7	13	15
Zuidplas	LP	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	KP	0	0	0	3	0	3	16	22	14
verhuisd	LP	0	4	1	5	0	1	0	11	10
	KP	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Totaal leerplicht		12	48	31	16	2	4	6	119	105
Totaal kwalificatieplicht		0	10	2	6	0	14	49	81	75
Totaal bureau leerlingzaken		12	58	33	22	2	18	55	200	180

Voor beschrijving van de diverse soorten vrijstellingen zie pagina 5.

Het aantal afgegeven vrijstellingen is altijd gelijk of lager dan het aantal behandلزaken vrijstellingen (zie tabel behandلزaken op pagina 7). Dit komt doordat sommige aanvragen vrijstelling worden afgewezen of ingetrokken.

Onderstaande tabel is een overzicht van de geregistreerde risicoleerlingen.

Risico leerlingen		(speciaal) basisonderwijs	(voorgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	middelbaar beroepsonderwijs	Totaal 2023-2024	Totaal 2022-2023
2023-2024							
Leerplicht							
Bodegraven-Reeuwijk	LP	27	7	22	0	56	31
	KP	0	3	9	2	14	0
Gouda	LP	41	24	31	0	96	88
	KP	0	10	17	0	27	0
Krimpenerwaard	LP	5	2	3	0	10	6
	KP	0	1	3	0	4	0
Waddinxveen	LP	5	3	11	0	19	14
	KP	0	0	0	0	0	0
Zuidplas							
	KP	0	1	4	0	5	1
Totaal leerplicht		78	36	67	0	181	139
Totaal kwalificatieplicht		0	15	33	0	50	1
Totaal bureau leerlingzaken		78	51	100	0	231	140

Voor de definitie van risicoleerling zie pagina 4.

De categorie risicoleerlingen vergt veel aandacht van de leerplichtambtenaren. Het gaat in veel gevallen om complexe casussen, die bij meerdere instanties in behandeling waren. Het aantal van 231 risicoleerlingen wil niet zeggen dat deze leerlingen het hele schooljaar thuis hebben gezeten. Meestal werd er binnen het schooljaar een oplossing gevonden. Periodiek wordt over aantallen afgestemd met de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs. Door een (pro)actieve aanpak van school, samenwerkingsverband en leerplicht wordt ingezet op een adequaat traject, zodat definitief thuiszitten en voortijdig schoolverlaten (VSV-er) voorkomen wordt. In het verslagjaar 2023-2024 zijn bij bureau leerlingzaken geen thuiszitters geregistreerd (het aantal is 0). Voor de definitie van thuiszitter zie pagina 4. Naast autonome factoren kan de stijging ten opzichte van 2022-2023 verband houden met een betere registratie in het nieuwe registratiesysteem van bureau Leerlingzaken.

In onderstaande tabel is het aantal processen-verbaal onderverdeeld naar soort

Processen-verbaal 2023-2024 Leerplicht/kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Halt verwijzing	Totaal	Totaal
		signaal	luxe		2023-2024	2022-2023
Bodegraven-Reeuwijk	LP	1	7	4	12	3
	KP	1	0	3	4	2
Gouda	LP	4	10	5	19	8
	KP	1	0	4	5	3
Krimpenerwaard	LP	4	9	8	21	10
	KP	2	1	3	6	4
Waddinxveen	LP	3	8	2	13	5
	KP	0	0	2	2	3
Zuidplas	LP	0	0	0	0	0
	KP	2	0	2	4	3
Verhuisd	LP	0	0	0	0	0
	KP	0	0	0	0	0
Totaal leerplicht		12	34	19	65	26
Totaal kwalificatieplicht		6	1	14	21	15
Totaal bureau leerlingzaken		18	35	33	86	41

Resultaten leerplicht 5 t/m 17 jaar

Schoolverzuim is gedurende het schooljaar 1784 keer gemeld (1692 signaalverzuim, 0 absoluut verzuim en 92 luxeverzuim). Al deze meldingen zijn conform de “Methodische Aanpak Schoolverzuim” in behandeling genomen. Het aantal verzuimzaken is gestegen: van 1507 in 2022-2023 naar 1784 in het verslagjaar. Deze stijging is toe te schrijven aan autonome ontwikkelingen.

Het totale aantal behandelzaken (verzuimmeldingen, bemiddelingen en vrijstellingen) is eveneens gestegen, van 3001 in 2022-2023 naar 3234 in het verslagjaar.

De stijging van het aantal risicoleerlingen van 140 in 2022-2023 naar 231 in het verslagjaar kan naast autonome factoren verband houden met een betere registratie in het nieuwe registratiesysteem van bureau Leerlingzaken.

Absoluut verzuim is inzichtelijk door administratieve controle op schoolinschrijving. Door inspanning van bureau leerlingzaken zijn deze leerlingen gedurende het schooljaar alsnog ingeschreven op een passende onderwijsinstelling.

Kijkend naar de 1784 relatief verzuimmeldingen kan het volgende worden geconcludeerd. Er is naar aanleiding van deze 1784 meldingen, 53 maal een proces-verbaal opgemaakt en er heeft 33 keer een verwijzing naar Halt plaats gevonden. Het verzuim van de overige 1698 verzuimmeldingen is na een waarschuwingsgesprek beëindigd.

Tevens is 1212 keer bemiddeld en geadviseerd bij de schoolgang van leerlingen. Aan 200 leerlingen is een vrijstelling schoolbezoek verleend.

Doorstroompunt voor 18- tot 23-jarigen

Het Doorstroompunt, voorheen bekend als RMC, vervult namens gemeenten de wettelijke taak om jongeren die voortijdig hun school verlaten op te sporen en waar nodig te begeleiden. Het doel hiervan is het behalen van een startkwalificatie en het voorkomen van maatschappelijke uitval door voor iedere jongere een passende opleiding of baan te vinden. In Nederland zijn er 40 Doorstroompunt-regio's. Regio 27 omvat de gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen en Zuidplas, met Gouda als contactgemeente.

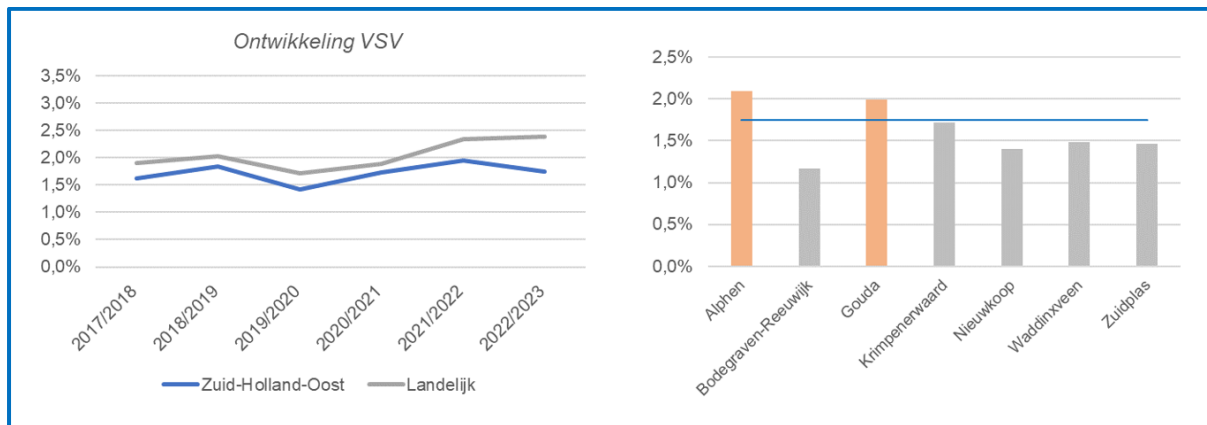
Elke jongere heeft recht op een volwaardige plek in de maatschappij. Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen zorg, onderwijs en arbeidsmarkt. Tegelijkertijd is een actieve benadering noodzakelijk om jongeren die dreigen uit te vallen tijdig te bereiken. Het aantal voortijdige schoolverlaters in regio 27 is aanzienlijk gedaald, van 1086 jongeren in 2007-2008 naar 511 in 2022-2023. Deze afname is het resultaat van gezamenlijke inspanningen door scholen, leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches.

Outreachinge aanpak

In regio Zuid-Holland Oost ligt de nadruk op een outreachende aanpak, waarbij doorstroomcoaches jongeren actief en vroegtijdig benaderen om schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen. Er wordt ingezet gepleegd op o.a. verzuimmeldingen, nieuwe voortijdig schoolverlaters (VSV) en jongeren met een VSV-verleden. Deze preventieve aanpak omvat onder andere huisbezoeken om persoonlijk contact te leggen en een vertrouwensband op te bouwen. Daarnaast wordt intensief samengewerkt met partners binnen het onderwijs, de arbeidsmarkt en de zorg, wat cruciaal is om jongeren die risico lopen op uitval op de juiste manier en plek te ondersteunen.

Landelijke en regionale cijfers 2022-2023

Het aantal voortijdige schoolverlaters (VSV'ers) in Nederland daalde in 2022-2023 licht naar 30.245 jongeren, een afname van 0,9%. Zuid-Holland Oost viel positief op, met een daling van het aantal VSV'ers van 598 naar 511, wat neerkomt op een significante vermindering van 14,55%. In de afgelopen zes jaar begon de regio met een iets hoger uitvalpercentage dan het landelijke benchmarkgemiddelde, maar bevindt zich nu onder dit gemiddelde, zowel in het voortgezet onderwijs (vo) als in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het mbo kent 86% van de totale uitval, waarbij mbo-niveau 1 (Entree) het grootste aandeel voor zijn rekening neemt.

De regio presteert bovendien beter dan verwacht, volgens een regressieanalyse die rekening houdt met sociaaleconomische factoren zoals het aantal minima-huishoudens en de bevolkingsdichtheid. Bijna de helft van de uitvallers komt van mbo Rijnland, en ruim 60% volgt onderwijs buiten de regio, vaak in de regio Rijnmond.

Ongediplomeerde uitstroom naar werk

In veel doorstroomregio's blijft de uitstroom van ongediplomeerde jongeren naar werk een belangrijk aandachtspunt. Een aanzienlijk aantal van deze jongeren betreedt de arbeidsmarkt zonder startkwalificatie, wat hun kansen op duurzaam werk verkleint. Terwijl sommigen een stabiele werkplek vinden, loopt een ander deel risico op baanverlies en beperkte doorgroeimogelijkheden, vooral wanneer zij zonder diploma of als zzp'er werken. Ook in Zuid-Holland Oost is deze ongediplomeerde uitstroom naar werk een blijvende uitdaging. Ondanks de daling in het aantal voortijdig schoolverlaters vereist dit thema een intensievere, arbeidsmarkt overstijgende samenwerking. Het doel is om deze jongeren beter en passender toe te leiden naar trajecten die hen ondersteunen bij het vinden van stabiele werkgelegenheid en hen zo op de lange termijn meer perspectief te bieden.

Doorstroompunt 2026

In voorbereiding op de invoering van de wet 'Van school naar duurzaam werk' en gebaseerd op de regionale analyse van LPBL werkt het Doorstroompunt gericht toe naar januari 2026. De outreachende aanpak blijft daarbij de kern van ons werk. Om onze doelgroep beter te ondersteunen bij de overgang naar duurzaam werk, is versterking nodig van zowel de doorstroomfunctie als de samenwerking tussen het Doorstroompunt, onderwijs en Werk & Inkomen (W&I) in de regio Zuid-Holland Oost. Deze versterking rust op drie pijlers: methodisch werken, intensievere coaching en nauwere samenwerking.

Regionaal vsv-programma Zuid-Holland Oost

Het Doorstroompunt vervult een centrale rol in het opstellen van het nieuwe regionale programma om voortijdig schoolverlaten (vsv) te voorkomen. Samen met mbo Rijnland, als contactschool, draagt het Doorstroompunt verantwoordelijkheid voor zowel de ontwikkeling als uitvoering van de maatregelen die voortvloeien uit dit programma. De huidige programmaperiode, die oorspronkelijk liep van 2020 tot 2024, is verlengd tot 31 juli 2025, met de mogelijkheid om de maatregelen uit dit regionale programma uit te voeren tot en met 31 december 2025.

November 2024 is bekend geworden dat er extra financiële middelen beschikbaar komen voor het VSV-programma in de tweede helft van 2025. Om deze middelen aan te vragen, zullen de contactschool en de contactgemeente in maart 2025 een aanvraag indienen bij OCW. Deze verlenging biedt onze regio de tijd om zich goed voor te bereiden op het nieuwe VSV-programma voor de periode 2026-2030.

Op dinsdag 22 oktober 2024 vond een werkconferentie plaats, waar onderwijsinstellingen, gemeenten en andere partners met elkaar spraken over de inhoud van het nieuwe regionale programma. De opbrengsten van deze werkconferentie worden meegenomen in de verdere ontwikkeling van het regionale VSV-programma. De aanvraag voor het nieuwe programma moet eind Q4 2025 of begin Q1 2026 ingediend worden bij het ministerie van OCW.

Bijeenkomsten en netwerken

De leerplichtambtenaren, kwalificatieambtenaren en doorstroomcoaches nemen structureel deel aan een groot aantal overleggen (bemiddelingen)

Flex-zat, Schoolondersteuningsteam (SOT) en Multidisciplinair Overleg (MDO)

Bij een Flex-zat, SOT of MDO zitten alle relevante partijen om tafel in geval van zorg omtrent de schoolgang/welzijn van de betreffende leerling. Dit vergt per casus weliswaar om een grotere tijdsinvestering, maar resulteert ook in een hogere inhoudelijke opbrengst door de aanwezigheid van zowel ouders als ook hulpverlening in het overleg. Dergelijke overleggen dragen bij aan het beperken van het aantal thuiszitters en risicoleerlingen.

Justitieel Casusoverleg/Klankbordgroep OM

Er wordt deelgenomen aan het Justitieel Casusoverleg. In dit overleg worden processen-verbaal nader toegelicht.

Tevens wordt door een medewerker van bureau leerlingzaken deelgenomen aan de klankbordgroep van het Openbaar Ministerie over ontwikkelingen op justitieel terrein in relatie tot de Leerplichtwet.

Lokale overleggen

Leerplichtambtenaren participeren in gemeentelijke veiligheid-overleggen met betrekking tot jeugdigen.

Netwerkbijeenkomst Doorstroompunt-regio

Periodiek wordt een regionale netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle leerplichtambtenaren, kwalificatieambtenaren en doorstroompunt-coaches waarbij recente ontwikkelingen en ontmoeting centraal staan.

Onderwijsloket samenwerkingsverband VO Midden-Holland

Het Onderwijsloket bespreekt jongeren die aanvullende ondersteuning nodig hebben. Vaak vindt verwijzing plaats vanuit een Flex-zat van een VO-school. Het gaat hierbij om leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig schoolverlater te worden. Het Onderwijsloket bespreekt onder andere voor wie een zorgarrangement op de Onderwijs Opvang Voorziening Gouda (OOVG) of de Schoonhoven Onderwijs Opvang Voorziening (SOOV) of de Alphense Onderwijs Opvang Voorziening (OOVA) gewenst lijkt. Het Onderwijsloket werkt nauw samen met de school en de leerplichtambtenaar.

Bestuurlijke overleggen

De leerplichtambtenaren participeren enkele malen per jaar in bestuurlijke overleggen van de Samenwerkingsverbanden. Dit is op verzoek van die Samenwerkingsverbanden om kennis vanuit de dagelijkse praktijk van de leerplichtambtenaar mee te kunnen nemen in de besluitvorming.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich primair op preventie. Leerplicht neemt op uitnodiging deel aan casuïstiekbespreking (één gezin, één plan) als schoolverzuim onderdeel van de problematiek is.

Sociale teams Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en Loket Samenleving en Zorg Krimpenerwaard

Er is geregeld intensief contact met betrokken medewerkers van de sociale teams in Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en van het Loket Samenleving en Zorg van de gemeente Krimpenerwaard. Het betreft veelal casuïstiek met problematiek in de leefomgeving en schoolgang van jongeren.

Jeugdbescherming

Er is geregeld intensief contact met jeugdbeschermers werkzaam bij verschillende partijen als belemmerde schoolgang een onderdeel van de problematiek betreft.

Voorlichting scholen en externe partners

Op verzoek van scholen is uitleg gegeven over hoe verzuim te melden en de leerplichtambtenaar te betrekken bij dreigend verzuim. Daarnaast is voorlichting gegeven aan de, vanuit het buitenland, nieuw ingestroomde leerlingen met betrekking tot de Leerplichtwet.

Opleidingen

Binnen het team van bureau leerlingzaken is ook het afgelopen schooljaar een aantal opleidingen gevolgd. Alle leerplichtambtenaren zijn buitengewoon opsporingsambtenaar (boa). Daarnaast worden de periodiek voor boa's verplichte her- en bijscholingsmodules binnen het domein Onderwijs gevolgd. De periodieke modules zijn eerder door de leerplichtambtenaren met positief resultaat afgesloten. Nieuw in dienst gekomen leerplichtambtenaren hebben de basis-boa opleiding met positief resultaat afgerond. Zij kunnen komend schooljaar aansluiten bij de periodieke her- en bijscholingsmodules.

Daarnaast zijn nog diverse andere vakinhoudelijke opleidingen/cursussen/bijeenkomsten gevolgd zoals aandachtfunctionaris huiselijk geweld.

Ontwikkelingen en aandachtspunten schooljaar 2024-2025

Aanpak vrijstelling 5 onder a

Er wordt onderzoek gedaan door een onafhankelijk arts van de GGD-Hollands Midden. Ook heeft deze arts, indien nodig, contact met het betreffende Samenwerkingsverband. Uiteindelijk wordt de leerplichtambtenaar geadviseerd tot het wel of niet afgeven van de vrijstelling. In de regel volgt de leerplichtambtenaar het advies van de arts.

Instream Oekraïners en Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV)

Vanaf begin 2021 is er een stroom inwoners vanuit Oekraïne en alleenstaande minderjarige vluchtelingen uit andere landen naar Nederland op gang gekomen. Voor de kinderen/jongeren die naar Nederland kwamen geldt dat zij vanaf een bepaald moment in hun procedure recht hebben op onderwijs en dus dienen in te stromen in de scholen. Hierin is door heel veel partijen geparticipeerd om dit in goede banen te leiden. Ook door de leerplichtambtenaren is deelgenomen aan diverse overleggen. Deze groepen hebben voortdurend (individuele) aandacht nodig.

In het verslagjaar zijn er in de regio verschillende opvanglocaties geopend om leerplichtige alleenstaande minderjarige vluchtelingen op te vangen. Deze doelgroep vraagt om specifieke inzet en zorg vanuit verschillende partijen. Bij verzuim geldt dit ook voor leerplicht. Er zijn in het verslagjaar gesprekken met verschillende betrokken partijen geweest om te onderzoeken hoe de specifieke verzuimproblematiek van deze groep het beste aangepakt kan worden.

Nawerking COVID-19

De nawerking van Covid-19 heeft nog steeds invloed op de ontwikkeling van jongeren en het schoolverzuim. Dit heeft er mee te maken dat scholen geheel of gedeeltelijk gesloten zijn geweest tijdens de pandemie. Sommige jongeren hebben hierdoor psychische problematiek ontwikkeld. De behandeling van deze problematiek vergroot wachtlijsten in de GGZ-hulpverlening.

Problematiek langdurig zieken

Een voortdurend aandachtspunt blijven de leer- en kwalificatieplichtige leerlingen die langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties. Deze gezamenlijke inzet is gericht op het zo spoedig mogelijk terugkeren van de leerling op school. Deze jongeren zijn in dit jaarverslag geregistreerd als "risicoleerling".

Aanpak voortijdig schoolverlaters (VSV)

Het Doorstroompunt vervult een centrale rol in het opstellen van het nieuwe regionale programma om voortijdig schoolverlaten (vsv) te voorkomen. Samen met mbo Rijnland, als contactschool, draagt het Doorstroompunt verantwoordelijkheid voor zowel de ontwikkeling als uitvoering van de maatregelen die voortvloeien uit dit programma. De huidige programmaperiode, die oorspronkelijk liep van 2020 tot 2024, is verlengd tot 31 juli 2025, met de mogelijkheid om de maatregelen uit dit regionale programma uit te voeren tot en met 31 december 2025.

November 2024 is bekend geworden dat er extra financiële middelen beschikbaar komen voor het VSV-programma in de tweede helft van 2025. Om deze middelen aan te vragen, zullen de contactschool en de contactgemeente in maart 2025 een aanvraag indienen bij OCW. Deze verlenging biedt onze regio de tijd om zich goed voor te bereiden op het nieuwe VSV-programma voor de periode 2026-2030.

Slotwoord

Met veel enthousiasme en grote betrokkenheid is door het team van bureau leerlingzaken het afgelopen schooljaar gewerkt aan alle zaken welke in dit jaarverslag staan beschreven. Ook het komende schooljaar werken wij weer aan onze missie: “Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat.”